

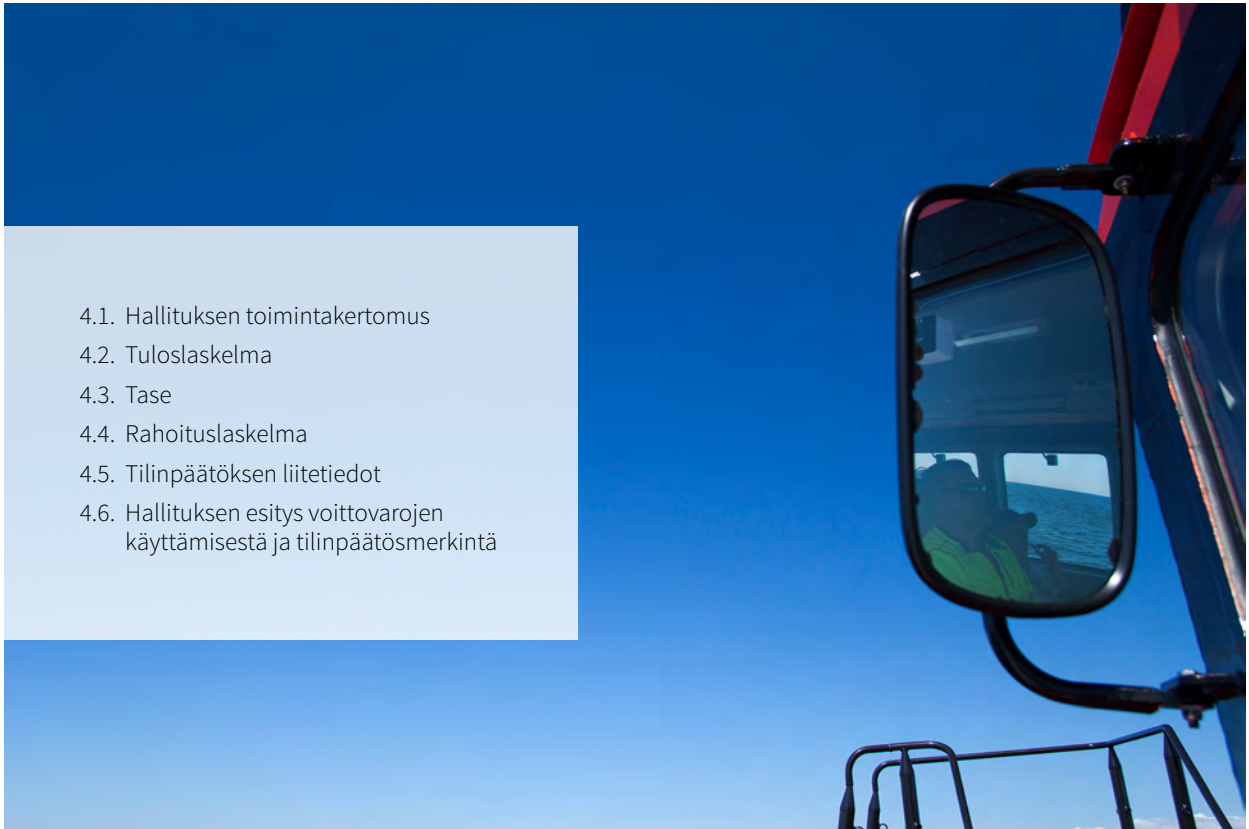

FINNPILOT PILOTAGE OY
VUOSIRAPORTTI 2018

TILINPÄÄTÖS

4. TILINPÄÄTÖS

- 4.1. Hallituksen toimintakertomus
- 4.2. Tuloslaskelma
- 4.3. Tase
- 4.4. Rahoituslaskelma
- 4.5. Tilinpäätöksen liitetiedot
- 4.6. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä ja tilinpäätösmerkintä

4.1. Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.-31.12.2018

Yleistä

Finnpilot Pilotage Oy on valtion erityistehtävayhtiö. Yhtiön tehtävänä on tuottaa luotsauspalvelua, joka varmistaa merenkulun turvallisuuden ja toimivuuden.

Finnpilotin hallinnointi perustuu osakeyhtiölakiin ja yhtiön toiminnasta säädetään luotsauslaissa ja luotsausasetuksessa. Valtionyhtiöiden hallinnoinnista säädetään laissa valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta. Yhtiön omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslia.

Konserni

Finnpilot Pilotage Oy ja sen tytäryhtiö Ice Advisors Oy muodostavat konsernin. Konsernirakenteessa ei tilikauden aikana ole tapahtunut muutoksia. Finnpilot Pilotage Oy:n omistusosuus Ice Advisorsista on 60 prosenttia. Tilinpäätökseen ei sisällytetä konsernitalinpäätöstä, koska tytäryhtiön toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta yhtiön tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Osakkeet ja osakkeenomistaja

Suomen valtio omistaa yhtiön koko osakekannan (80 000 osaketta). Yhtiön osakepääoma on 2 miljoonaa euroa.

Luotsaustoiminta

Vuoden 2018 aikana luotsattiin yhteensä 25 616 kertaa ja luotsauksista kertyi 484 959 luotsattua merimailia. Luotsausten kappalemäärä nousi 5,6 % ja luotsattujen merimailien määrä nousi 5,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Luotsausten kappale- ja mailimäärät lisääntyivät lähes kaikilla luotsausalueilla. Meriliikenteen kuljetusmäärien kasvu lisäsi luotsattavaa alusliikennettä erityisesti Kotkan, Helsingin ja Saaristomeren luotsausalueilla. Myös Saimaan alueen luotsausmäärät lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna huolimatta Saimaan kanavan poikkeuksellisen pitkästä kiinnioloaudesta.

Palvelutasotavoitteessa määriteltyjen odotusaikojen puitteissa suoritettiin 99,9 % (2017: 99,9 %) kaikista luotsauksista. Luotsauksen laskennallinen markkinaosuus kaikista aluskäynneistä Suomen rannikon satamissa oli 35,1 % (32,5 %).

Taloudellinen tulos 2018

Tilikauden liikevaihto oli 40,3 miljoonaa euroa (2017: 38,1 milj. euroa). Liikevaihdon lisäys on pääosin seurausta luotsausmäärien kasvusta. Vuonna 2018 luotsauksesta perittäviin maksuihin ja hinnoittelurakenteeseen ei tehty muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Finnpilot Pilotage Oy:n koko vuoden liikevoitto oli 3,6 miljoonaa euroa (2,6 milj. euroa) ja tilikauden voitto 3,0 miljoonaa euroa (2,2 milj. euroa). Liikevoiton lisäys on pääosin seurausta liikevaihdon kasvusta. Kulueristä materiaalit ja palvelut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Polttoaineiden kulutuksen ja hintojen nousu lisäsi materiaalihankintojen kustannusta edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökulujen lisäys on seurausta henkilötyövuosimäärän kasvusta sekä uudessa työehtosopimuksessa sovitusta palkankorotuksista. Liiketoiminnan muiden kulujen lisäys johtui mm. matkustuskustannusten kasvusta lisääntyneen liikennemäärän johdosta, kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitokustannusten sekä koulutuskustannusten noususta.

Käyttöomaisuuden poistot alenivat edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2017 poistot olivat yhtiön normaalitasoa korkeammat onnettomuudessa tuhoutuneen luotsiveneen kertapoistosta johtuen.

Sijoitetun pääoman tuotto vuonna 2018 oli 26,5 prosenttia (16,7 %). Sijoitetun pääoman tuottoa nosti liikevoiton kasvu sekä oman pääoman palautukset.

Luotsausyhtiölle on asetettu liiketaloudellisesti kannattamattoman tehtävän velvoite Saimaan alueen luotsaustoiminnan järjestämiseksi. Saimaalla on käytössä alennettuun yksikköhintaan perustuva maksutaso, joka on 26 % merialueen taksasta. Rannikon luotsausmaksun ja Saimaan luotsausmaksun välistä erotusta korvataan luotsausyhtiölle siten, että se on enintään Saimaan alueen alijäämän suuruinen. Vuoden 2018 liikevaihto sisältää 3,5 miljoonaa euroa Saimaan luotsauksen hintatukea (3,4 milj. euroa).

Rahoitus

Yhtiön rahoitustilanne ja maksuvalmius olivat tilikauden päättyessä hyvällä tasolla. Liiketoiminnan rahavirta oli 5,5 miljoonaa euroa (2017: 5,4 milj. euroa). Investointien rahavirta oli -2,2 miljoonaa euroa (-2,0 milj. euroa) ja rahoituksen rahavirta oli -4,7 milj. euroa (-4,5 milj. euroa). Rahavarat tilikauden lopussa olivat 5,2 miljoonaa euroa (6,5 milj. euroa).

Tilikauden päättyessä maksuvalmiutta ja yrityksen rahoitusaseman kehitystä kuvaava tunnusluku quick ratio oli 1,0 (2017: 1,2). Yhtiön omavaraisuusaste oli 66,1 prosenttia (69,4 %) ja nettovelkaantumisaste -40,3 prosenttia (-44,7 %).

TUNNUSLUVUT	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Luotsauksia (kpl)	25 616	24 261	23 461
Luotsauksia (merimaileja)	484 959	459 671	439 519
Liikevaihto	40 291 850	38 082 748	36 497 012
Liikevoitto	3 649 176	2 633 658	1 517 311
% liikevaihdosta	9,1 %	6,9 %	4,2 %
Tilikauden voitto	2 970 916	2 201 450	930 819
% liikevaihdosta	7,4 %	5,8 %	2,6 %
Oman pääoman tuotto %	21,8 %	13,5 %	8,0 %
Sijoitetun pääoman tuotto %	26,5 %	16,7 %	9,0 %
Omavaraisuusaste %	66,1 %	69,4 %	70,9 %
Korollinen vieras pääoma	0	0	470 833
Nettovelkaantumisaste	-40,3 %	-44,7 %	-43,4 %
Maksuvalmius (Quick Ratio)	1,0	1,2	1,4
Bruttoinvestoinnit	2 312 404	2 146 924	2 462 044
% liikevaihdosta	5,7 %	5,6 %	6,7 %
Henkilöstömäärä keskimäärin henkilötyövuosina	324	315	317
Henkilömäärä kauden lopussa	340	330	327
Palkat ja palkkiot tilikaudella	22 095 344	20 729 453	20 835 723

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty liitetiedoissa.

Investoinnit

Investointeihin käytettiin yhteensä 2,3 miljoonaa euroa, mikä vastaa 5,7 prosenttia toteutuneesta liikevaihdosta (2017: 2,1 milj. euroa, 5,6 %). Tilikauden päättyessä yhtiöllä oli investointeja koskevia keskeneräisiä hankintoja 0,7 miljoonaa euroa (0,2 milj. euroa).

Finnpilot Pilotage Oy:n vuoden 2018 investointiohjelmaa ei toteutettu aluskaluston osalta suunnitellussa laajuudessa. Toinen luotsivene 2016 -sarjaan kuuluva alus tilattiin joulukuussa ja se valmistuu vuoden 2019 syksyllä. Investointisuunnitelmaa muutettiin vuoden aikana ja investoinnit kohdistettiin olemassa olevan aluskaluston turvallisuusparannuksiin ja elinkaaren pidennyksiin.

Muut tilikauden aikana tehdyt investoinnit koostuivat mm. Utön laiturin ja polttoainevaraston rakentamisesta, kiinteistöjen perusparannuksista, ajoneuvohankinnoista sekä tutkien ja navigointilaitteiden uusimisesta. Vuoden aikana otettiin käyttöön sähköinen luotsintilausjärjestelmä ja aloitettiin kutterinhoitajien sähköisen työajanseurantajärjestelmän kehittäminen.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Finnpilot Pilotage Oy:n tilikauden 2018 voitto oli 2 970 915,99 euroa ja jakokelpoiset varat ovat 10 932 161,74 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että yhtiö jakaa vuodelta 2018 osinkoa 18,75 euroa osakkeelta, yhteensä 1 500 000,00 euroa sekä varojen jakamista omistajalle sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 2 000 000,00 euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu varojen jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Yhtiön riskienhallinta

Finnpilotin riskienhallinnan tavoitteena on taata yrityksen tavoitteiden saavuttaminen sekä palvelujen turvallisuus ja laatu. Riskienhallinnan avulla pyritään tunnistamaan yhtiön toimintaan liittyvät riskit, arvioimaan niiden toteutumisen todennäköisyys ja vaikutus sekä hallitsemaan niitä tehokkaasti.

Tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit sekä toimenpiteet niiden hallitsemiseksi tunnistetaan ja analysoidaan strategiaprosessin yhteydessä. Vuosittain tehtävässä riskikartoituksessa strategisille ja taloudellisille riskeille määritellään hallintakeinot. Merkittävimmät tunnistetut riskit liittyvät luotsauspalvelun hinnoitteluun luotsauskysynnän ja linjaluotsauksen osuuden muuttuessa sekä Saimaan alueen hintatukeen.

Luotsauspalvelun hinnoittelusta päättää yhtiön hallitus luotsauslaissa määriteltyjen periaatteiden ja aikarajojen puitteissa. Luotsauskysynnän muutoksista huolimatta yhtiöllä on velvoite tuottaa luotsauspalvelua kaikilla luotsattavaksi merkityillä väylillä. Talouden suhdanteiden ja kysynnän muuttuessa hinnoittelun vahvistaminen säädetyssä aikataulussa on haastavaa. Yhtiön toiminnan pitkäjänteisellä suunnittelulla ja ennusteiden kehittämisellä on keskeinen rooli yhtiön taloudellisten toimintaedellytysten turvaamisessa.

Linjaluotsauksen, eli alusten oman luotsaustoiminnan, osuuden muutos on edelleen merkittävä luotsauspalvelun kysyntään vaikuttava tekijä. Korkealaatuisella palvelulla, maltillisella hinnoittelulla sekä palveluprosessin ja eluotsauksen kehittämisellä tähdätään asiakaskokemuksen parantamiseen ja lisäarvon tuottamiseen asiakkaalle.

Valtio myöntää hintatukea Saimaan alueen luotsaustoiminnan järjestämiseksi. Tuen määrä vahvistetaan valtion talousarviossa vasta yhtiön hinnoittelupäätöksen jälkeen. Tuen merkittävä pienentäminen johtaisi toiminnan muuttumiseen tappiolliseksi kyseiselle vuodelle ja hinnankorotuksiin seuraaville vuosille. Taloudellisen riskin pienentäminen edellyttää valtion rahoittamien toimintojen kustannustehokkuutta ja sidosryhmien pitämistä tietoisina hintatuen muutosten vaikutuksista Saimaan alueen luotsaustoimintaan.

Operatiivisen toiminnan riskien tunnistamista varten yhtiössä on käytössä luotsauksen toimintovirheanalyysi ja yksikkökohtainen työturvallisuusriskiarviointi. Näiden avulla hallitaan turvallisuuskriittisiä toimintoja ja pyritään varmistamaan hyvän ja luotettavan turvallisuustason saavuttaminen yhtiön tuottamissa palveluissa.

Riskiarvioinnin mukaan muita luotsausyhtiön toimintaan liittyviä riskejä ovat mm. henkilöstön työkyvyn aleneminen keski-ikänsä kasvaessa, yhtiä tai useampaa työntekijää koskeva vakava onnettomuus, luotsien käytettävyyden heikkeneminen kysynnän vaihdellessa sekä luotsaustoiminnan järjestämisen vaikeutuminen lainsäädännön, viranomaismääräysten tai työtaistelutoimien vuoksi.

Henkilöstö

Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 340 henkilöä (2017: 330). Henkilöstöstä määräaikaisessa työsuhteessa oli 30 työntekijää, mikä vastaa 8,8 prosenttia koko henkilöstöstä (26 työntekijää, 7,9 %). Henkilöstönlukumäärät ovat tilikauden lopun lukumääriä. Henkilötyövuosia vuonna 2018 oli 324 (315).

Uusina vakituisina työntekijöinä yhtiön palveluksessa aloitti 29 henkilöä (8 henkilöä), jotka sijoittuivat pääosin operatiiviseen toimintaan. Henkilökunnan määrää vastaavasti pienensi työntekijöiden eläköityminen ja irtisanoutumiset, yhteensä 18 henkilöä (12 henkilöä). Operatiivisessa toiminnassa työskenteli 319 henkilöä, eli 93,8 prosenttia koko henkilöstöstä ja hallinnossa 21 henkilöä (operatiivisessa toiminnassa 311, hallinnossa 19).

Henkilöstöstä miehiä oli 310 henkilöä eli 91,2 prosenttia (299, 90,6 %) ja naisia 30 henkilöä eli 8,8 prosenttia koko henkilöstöstä (31, 9,4 %). Henkilöstön keski-ikä on 50,6 vuotta (51,2 vuotta).

Yhtiön henkilöstö kuuluu tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Tulospalkkioerä, joka määräytyy henkilöstörahostolain mukaisesti pääosin yhtiön tulosten perusteella, siirretään henkilöstörahostoon. Tulospalkkiojärjestelmän kynnysehdot vahvistaa yhtiön hallitus ja ne ovat voimassa vuoden kerrallaan. Tulospalkkion maksamisen kynnysehtona on, että yhtiö saavuttaa sille asetetut tulos-, turvallisuus- ja palvelutasotavoitteet. Tulostavoitteen toteuma-aste määrää tulospalkkion suuruuden.

Johdon tulospalkkiojärjestelmä noudattaa Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausta ja on voimassa vuoden kerrallaan. Järjestelmän piiriin kuuluvat yksiköiden johtajat sekä toimitusjohtaja. Palkkion maksamisen kynnysehdot ovat yhteneväiset henkilöstön tulospalkkiojärjestelmän kanssa. Yleisten tavoitteiden lisäksi johdon tulospalkkion määrä on riippuvainen mm. luotsausmaksujen kansainvälisestä hintavertailusta, henkilöstötyytyväisyyden kehittämisestä sekä yksikön johtajille asetettujen henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Tilinpäätöksessä on huomioitu tulospalkkiovaraus 363 tuhatta euroa. Vuodelta 2017 tulospalkkiota maksettiin yhteensä 278 tuhatta euroa.

Neuvottelut luotsaustoimialan työehtosopimuksesta käytiin keväällä 2018. Neuvotteluissa saavutettiin niin kutsutun yleisen linjan mukainen työehtosopimusratkaisu. Neuvotteluissa sovittiin myös eräistä muutoksista työehtosopimuksen sisältöön. Keskeisimmät muutokset liittyivät luotsien ja luotsikutterinhoitajien lepoaikamääräysten kehittämiseen. Lisäksi perustettiin useita työryhmiä muun muassa valmistelemaan luotsikutterinhoitajien työaikaseurantajärjestelmän käyttöönottoa ja luotsinvälittäjien uutta palkkausjärjestelmää.

Luotsaustoimialan työehtosopimus on voimassa tammikuun 2021 loppuun saakka. Viimeinen sopimusvuosi on optiovuosi, joka toteutuu, mikäli Paltan erityisalaja koskevan sopimuksen osapuolet pääsevät yhteisymmärrykseen kolmannen vuoden palkkaratkaisusta. Mikäli kolmannen vuoden palkantarkistusten tasosta ja mallista ei päästä sopimukseen, luotsaustoimialan työehtosopimus päättyi ilman irtisanomista tammikuussa 2020.

Henkilöstön tyytyväisyyttä mitataan vuosittain tehtävällä henkilöstötutkimuksella. Työnantajalle annettua kokonaisarvosanaa mitataan asteikolla 1 – 6. Vuoden 2018 tutkimuksessa kokonaisarvosana oli 4,7 (4,7). Vastaajista erittäin tai melko tyytyväisiä työnantajaan oli 94 % (93 %). Tutkimukseen vastasi 74 % koko henkilöstöstä (62 %). Esimiehiä valmennettiin henkilöstötutkimuksen tulosten purkuun. Tutkimuksen tuloksia käsiteltiin henkilöstön kanssa asema- tai aluekokousten yhteydessä. Tulosten käsittelyä jatketaan vuoden 2019 alkupuolella.

Yhtiön strategiassa on linjattu, että yhtiön sisäistä koulutusjärjestelmää kehitetään vahvassa yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tätä työtä varten syksyllä 2017 perustettu Finn-pilot Akatemia -työryhmä sai työnsä valmiiksi kesäkuussa 2018. Työryhmä pohti tulevaisuuden osaamistarpeita toimintaympäristöanalyysin pohjalta. Finn-pilot Akatemia -työryhmän työn käytännön toteuttamista hoitaa syksyllä 2018 aloittanut koulutus- ja turvallisuuspäällikkö.

Loppuvuodesta 2017 käynnistetty Johtamisen erikoisammattitutkintoon tähtäävä uusien esimiesten koulutus jatkui vuonna 2018. Työterveyshuollon kautta järjestettiin kattava tuki henkilöstölle Emäsalon luotsiveneonnettomuuden johdosta. Tukea järjestettiin sekä henkilöstön yhteistilaisuuksissa luotsiasemilla, että tarjoamalla työntekijöille yksilöllistä tukea.

Toiminnan kehittäminen

Merenkulun automatisoituminen ei tapahdu yhtenä suurena muutoksena vaan vaiheittaisena, eri toimintoihin ja alueille laajenevana kehityksenä. Tarvittavia teknologisia ratkaisuja on jo olemassa, mutta niitä ei vielä hyödynnetä merenkulussa tehokkaasti. Kehityksen etenemiseen vaikuttaa myös sääntelyn asettamat rajoitukset sekä uusien teknologioiden ja järjestelmien korkea hinta.

Luotsausyhtiön on valmistauduttava vastaamaan asiakkaiden uusiin tarpeisiin ja oltava edelläkävijä merenkulun kehityksessä. Teknologiakehitys ei yksinään riitä. Yhtiön on varmistettava, että henkilöstö pystyy kehittämään osaamistaan perinteisissä työtehtävissä sekä vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin tulevaisuudessa.

Finnpilotin kehitystoiminnan tavoitteena on lisätä henkilöstön valmiuksia ja osaamista, kehittää luotsauspalveluiden tuottamiseen käytettäviä työvälineitä, järjestelmiä ja menettelyjä sekä kehittää tulevaisuuden uusia luotsauspalveluja yhdessä autonomisen merenkulun kehittäjäekosysteemin kanssa.

Kehitystoiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi jatkettiin oman toiminnan analysointia ja havainnoista oppimista tehtyjen poikkeamien avulla. Vuoden loppuun mennessä saatiin myös valmiiksi määritellyt uuden poikkeamien käsittelyjärjestelmän hankintaa varten. Myös poikkeamia analysoiva, riskiarvioiteja tekevä ja turvallisuussuosituksia antava Safety-ryhmä aloitti toimintansa.

Vuonna 2018 jatkettiin eLuotsaus-konseptin kehitystä ja määriteltiin tarkemmin sen sisältö. eLuotsaus tarkoittaa kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla luotsauspalveluprosessin vaiheita digitalisoidaan ja kehitetään turvallisemmaksi ja tehokkaammaksi. Tärkeimmät kehityskohteet ovat luotsauspalveluihin liittyvän tiedon keruu, tuotanto ja prosessointi. Kehityksen tuloksena voidaan luoda uusia tapoja tarjota luotsauspalvelua ja mahdollistetaan kokonaan uudenlaisten palveluiden tuottaminen.

Käynnissä olevia eLuotsauksen kehityshankkeita ovat etäluotsaus, Pilot Online, AISLab sekä luotsien tilannekuvajärjestelmät ja niiden rikkaampi sisältö. Lisäksi Finnpilot on tiiviisti mukana vuoden 2018 aikana One Sea - ekosysteemin tutkimushankkeena valmistellussa Sea4Value -hankkeessa, jolle haetaan rahoitusta Business Finlandilta alkuvuonna 2019.

Kutterinhoitajien työ- ja lepoaikojen merkintää ja seuranta helpottavan mobiilisovelluksen ja sen vaatimien toiminnanohjausjärjestelmämuutosten ohjelmointityö aloitettiin huhtikuussa. Työtä edeltävässä selvityksessä kävi ilmi, ettei markkinoilla ollut tarjolla valmista sovellusta, jonka olisi voinut muokata luotsausalan työaikajärjestelmään. Työntekijöiden rooli on korostunut sovelluskehityksessä, jotta ohjelmistosta saadaan helppokäyttöinen ja työhön soveltuva. Sovelluksen koekäyttö aloitettiin marraskuussa 2018 ja se otetaan käyttöön vuoden 2019 alkupuolella.

Yhtiön kiinteistö- ja kalustohallinnan digitaalisia työkaluja kehitettiin edelleen vuoden 2018 aikana siten, että ne vastaavat paremmin toiminnan tarpeita. Kaluston kone- ja paikkatiedot sisältävää IoT-palveluun sisällytettiin kehittyneemmät työkalut, joilla voidaan määrittää ja raportoida optimaalinen veneiden käyttötapa. Myös kiinteistöjen ylläpidon tietojen ja menettelyjen siirtäminen digitaaliseen työtilaan aloitettiin.

Turvallisuus

Työturvallisuus oli vuoden 2018 kehittämistyössä merkittävässä roolissa. Veneiden turvallisuusparannusten määrittely ja toteuttaminen, pelastautumiskoulutuksen kehittäminen, työohjeet ja turvallisuusvarusteiden kokeilut vaativat merkittävää panostusta, sisäistä keskustelua ja ratkaisujen hakemista yhtiön sisällä.

Vuoden lopulla tilatun luotsiveneen turvallisuusominaisuuksiin tehtiin muutoksia, jotka tekevät aluksesta itseohjautuvan. Kaikkiin nopeisiin luotsiveneisiin rakennettiin hätäpoistumistiet ja vastaavat tullaan vuoden 2019 aikana toteuttamaan myös jäissä kulkeviin kuttereihin. Kansityöskentelyn turvallisuutta on parannettu kaiderakenteiden uusimisella. Peruskorjausten yhteydessä käytössä olevien nopeiden luotsiveneiden vakavuutta parannetaan rakenteellisilla muutoksilla.

Henkilöstön pelastautumiskurssin sisältöä kehitettiin yhdessä Meriturvan kanssa. Tarkoitusta varten rakennettiin allashytti, joka mahdollistaa harjoittelun veneen kaatumistilanteen varalle. Henkilökohtaisten turvavarusteiden, kuten kypärän ja putoamissuojien käytön kokeilut aloitettiin vuoden 2018 aikana. Testaamista jatketaan ja tarvittavat hankinnat on tarkoitus saada tehtyä vuoden 2019 alkupuolella.

Luotsiveneen turvallisuuskäsikirjaa täydennettiin vuoden aikana ja työturvallisuusriskiarviot on päivitetty kaikilla luotsausalueilla siten, että onnettomuudessa toteutuneet riskit voidaan rajata. Myös luotsiveneiden käytön säärajoista on laadittu oma työohjeensa. Veneiden käytön säärajojen noudattamista tukevat satamakohtaiset luotsaustoiminnan säärajat.

Turvallisuuden, sisäisen oppimisen ja sitä tukevien järjestelmien kehityksen tueksi Finnpilot perusti uudet digitaalisten palvelujen kehityspäällikön ja koulutus- ja turvallisuuspäällikön tehtävät. Yhtiöön perustettiin myös erillinen Safety-ryhmä, joka käsittelee tulevaisuudessa kaikki poikkeama- ja turvallisuushavainnot.

Ympäristö

Luotsausyhtiön tehtävä on edistää luotsattavan alusliikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta sekä ehkäistä alusliikenteestä ympäristölle aiheutuvia haittoja. Luotsaustoiminnassa tai yhtiön muussa toiminnassa ei vuonna 2018 sattunut ympäristöön vaikuttavaa onnettomuutta.

Luotsaustoiminnan suurimmat ympäristövaikutukset syntyvät kuljetustehtävässä kulutetusta polttoaineesta sekä veneiden ja kiinteistöjen lämmityksestä. Yhtiö tarkkailee ja raportoi luotsausta kohti kuluvan polttoaineen ja hiilidioksidipäästön määrää. Vuonna 2018 kulutus luotsausta kohden laski 0,8 % vuoteen 2017 verrattuna. Ympäristön kuormitusta vähennetään alusten uusimisella ja kunnossapidolla. Kaikissa aluksissa käytetään vähärikkistä polttoainetta pakokaasupäästöjen minimoimiseksi.

Finnpilotissa toteutettiin ympäristönäkökohtien ja energiatehokkuuden kartoitus ja arviointi, joka on osa vuonna 2019 sertifioitavan ympäristö- ja energiatehokkuusjärjestelmän (ISO 14001) rakentamista. Yhtiö jatkoi vuoden aikana investointeja energiatehokkuuteen uusimalla edelleen luotsiasemien ja satama-alueidensa valaisimia ja valaistuksenohjaustekniikkaa.

Vuoden 2019 näkymät

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen syksyllä julkaistuissa ennusteissa tavaraviennin ja -tuonnin määrän arvioitiin vuonna 2019 kasvavan noin 3 %. Merikuljetusten kannalta keskeisten toimialojen, metsä- ja kemianteollisuus sekä metallien jalostus, viennin määrän ennustettiin kasvavan noin 2,5 %. Tonnimääraisten tilastojen mukaan Finnpilot arvioi meriliikenteen tavarakuljetusten määrän kasvavan 2,9 %. Talouden suhdanne-ennusteita on alkuvuoden aikana korjattu hieman alaspäin.

Vuodelle 2019 luotsausmaksuun ja luotsauspalvelun hinnoittelurakenteeseen ei tehty muutoksia. Luotsausmäärien ennustetaan lisääntyvän 1,8 % edelliseen vuoteen verrattuna ja liikevaihdon nousevan noin 1,5 %. Ennuste luotsausmääristä perustuu alueellisesti satamilta ja varustamoilta sekä teollisuudelta kerättyyn tietoon. Ennustamisen tukena on käytetty toimialakohtaisia ennusteita sekä satamakohtaisia vienti- ja tuontitilastoja.

Liikevaihtoennusteen ja toiminnan kulurakenteen perusteella luotsausyhtiön vuoden 2019 liikeluoksen ennustetaan olevan hieman alhaisempi kuin päättyneenä vuonna. Liikeluoksen laskuun vaikuttavat henkilöstökulujen, polttoainekustannusten ja turvallisuuteen liittyvien hankintojen lisäys sekä ohjelmistokulujen ja asiantuntijapalveluiden kustannusten kasvu. Kustannusten lisäyksestä johtuen myös Saimaan luotsauksen hintatuen määrän ennustetaan nousevan hieman.

Hallinto

Yhtiön hallinnointiperiaatteet määrittellään hallinnointiohjeessa. Ohjeessa on otettu huomioon yleinen corporate governance –normisto, Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisema hallinnointikoodi, Keskuskauppakamarin julkaisema suositus listaamattomien yhtiöiden hallinnoinnin kehittämistä sekä valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksen ohjeistus.

Finnpilot Pilotage Oy:n varsinainen yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajan ja neljä jäsentä maaliskuussa 2018 pidetyssä kokouksessa. Hallitukseen puheenjohtajaksi valittiin kauppatieteen maisteri Seija Turunen ja jäseniksi henkilöstöjohtaja Johanna Karppi, liiketoimintajohtaja Tuula-Riitta Markkanen, alivaltiosihteeri Petri Peltonen ja finanssineuvos Kimmo Viertola. Finanssineuvos Kimmo Viertola nimitettiin valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston osastopäälliköksi lokakuussa 2018 ja hänen tilalleen yhtiön hallitukseen valittiin marraskuussa johtava asiantuntija Markus Katara.

Varsinaisten yhtiökokousten päättämät palkkiot hallitukselle vuonna 2018 olivat: hallituksen puheenjohtaja 1 500 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtaja 900 euroa kuukaudessa ja hallituksen jäsen 800 euroa kuukaudessa. Lisäksi maksettiin kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista 400 euroa kokoukselta. Hallitus kokoontui vuoden 2018 aikana kahdeksan kertaa ja lisäksi pidettiin neljä sähköpostikokousta. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 95,0.

Yhtiössä sovelletaan lakia henkilöstön edustuksesta yhtiön hallinnossa. Lakiin perustuva henkilöstön edustus on yhtiön hallituksessa. Henkilöstö nimesi edustajakseen luotsi Jouni Rädyn ja hänen henkilökohtaiseksi varaedustajakseen luotsikutterinhoitaja Aki Saartian. Finnpilot Pilotage Oy:n toimitusjohtajana toimii merikapteeni, DI Kari Kosonen.

Finnpilot Pilotage Oy:n hallitus on nimittänyt kaksi valmistelevaa valiokuntaa. Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Seija Turunen puheenjohtajana sekä Tuula-Riitta Markkanen ja Petri Peltonen jäseninä. Henkilöstövaliokuntaan kuuluvat Johanna Karppi puheenjohtajana sekä Markus Katara ja Seija Turunen jäseninä.

Yhtiön tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Nina Öfversten.

4.2. Tuloslaskelma

Tilinpäätös 31.12.2018.

	Liite	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Liikevaihto	1	40 291 850	38 082 748
Liiketoiminnan muut tuotot		160 200	107 680
Materiaalit ja palvelut	2	-2 433 203	-2 353 439
Henkilöstökulut	3	-26 636 815	-25 180 281
Poistot	4	-2 401 037	-3 191 529
Liiketoiminnan muut kulut	5	-5 331 819	-4 831 520
Liikevoitto		3 649 176	2 633 658
Rahoitustuotot ja kulut	6	-239	-1 942
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		3 648 937	2 631 715
Tilinpäätössiirrot		-39 494	100 000
Tuloverot		-638 527	-530 265
Tilikauden voitto/-tappio		2 970 916	2 201 450

4.3. Tase

	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	7		
Aineettomat oikeudet		73 803	100 977
Muut pitkävaikutteiset menot		180 667	38 659
		254 470	139 636
Aineelliset hyödykkeet	8		
Maa- ja vesialueet		697 341	697 341
Rakennukset ja rakennelmat		3 013 336	2 917 070
Vesialukset		12 448 491	13 395 978
Koneet ja muu kalusto		1 176 100	1 083 628
Keskeneräiset hankinnat		746 500	191 219
		18 081 768	18 285 236
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		4 800	4 800
		4 800	4 800
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		18 341 038	18 429 671
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		1 792 446	1 698 696
Saamiset konserniyrityksiltä		0	7 758
Muut saamiset		270 622	244 019
Siirtosaamiset	9	727 772	601 950
		2 790 840	2 552 424
Rahat ja pankkisaamiset		5 208 867	6 548 142
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		7 999 706	9 100 566
Vastaavaa yhteensä		26 340 744	27 530 237
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	10	2 000 000	2 000 000
Sijoitetun muun oman pääoman rahasto		6 433 796	10 033 796
Edellisten tilikausien voittovarot		1 527 450	426 100
Tilikauden voitto/tappio		2 970 916	2 201 450
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		12 932 162	14 661 346
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	11	5 610 195	5 570 701
VIERAS PÄÄOMA	12		
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat		948 270	677 721
Muut velat		833 400	830 738
Siirtovelat		6 016 718	5 789 732
		7 798 388	7 298 191
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		7 798 388	7 298 191
Vastattavaa yhteensä		26 340 744	27 530 237

4.4. Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	40 058 764	38 040 926
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	163 658	122 615
Maksut liiketoiminnan kuluista	-33 951 474	-32 419 143
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä	6 270 948	5 744 398
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 704	-6 403
Saadut korot liiketoiminnasta	1 465	4 461
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	6 270 709	5 742 455
Maksetut välittömät verot	-757 681	-297 529
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA (A)	5 513 028	5 444 926
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 312 404	-2 146 924
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	160 200	107 680
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA (B)	-2 152 204	-2 039 245
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen lyhennys	0	-470 833
Oman pääoman muutos	-3 600 000	0
Osingonjako	-1 100 100	-4 000 000
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA (C)	-4 700 100	-4 470 833
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys +, vähennys -	-1 339 276	-1 065 152
Rahavarat tilikauden alussa	6 548 142	7 613 294
Rahavarat tilikauden lopussa	5 208 867	6 548 142

4.5. Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen esitystapaa säätelevät kirjanpitolaki (KPL), kirjanpitoasetus (KPA), kirjanpitolautakunnan yleisohje tuloslaskelmien ja taseiden esittämisestä sekä yhteisöainsäädäntö. Tilinpäätös on laadittu 31.12.2018 voimassa olleen kirjanpitolain mukaisesti.

Myynnin tuloutusperiaatteet

Liikevaihtoon sisältyvät luotsaustuotot kirjataan tilikauden tuotoksi luotsauksen alkamisajankohdan mukaan.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä taloudellisen pitoajan perusteella lasketuilla suunnitelman mukaisilla poistoilla. Poistot on tehty hyödykkeiden käyttöönottovuodesta alkaen. Hyödykeryhmäkohtaiset poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat hyödykkeet	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoja
Luotsirakennukset	30-35 vuotta
Varastorakennukset	10-25 vuotta
Työkoneet	5-10 vuotta
Kuljetusvälineet	5 vuotta
Vesialukset	5-20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-10 vuotta

Käyttöomaisuuden taloudellisten pitoaikojen määrittelyssä on otettu huomioon kaluston käytön yksilölliset olosuhteet. Kuttereiden käyttöiksi on määritelty käyttökokemusten perusteella 20 vuotta ja nopeille luotsiveneille 10 vuotta. Perusparannusmenojen hankintamenojen poistoaikaa määriteltäessä otetaan huomioon pääkohteen jäljellä oleva poisto aika ja kohteen todennäköinen taloudellinen pitoaika peruskorjauksen jälkeen. Taloudellisen pitoajan määrittelyssä on noudatettu varovaisuuden periaatetta.

Saamisten arvostaminen

Saamiset arvostetaan nimellisarvoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen arvoon. Luottotappiot kirjataan kuluksi tilinpäätöksen yhteydessä.

Vastuut

Tilinpäätöksen liitetietoina eritellään tulevaisuuteen kohdistuvat vuokravastuut ja muut sopimukset, jotka aiheuttavat taloudellisia sitoumuksia tulevaisuudessa. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille vastuut lasketaan sopimuksen irtisanomisajan mukaan.

Lähipiiritapahtumat

Finnpilot Pilotage Oy:n lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiö, yhtiön hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä. Yhtiöllä ei tilikauden aikana ole ollut tavanomaisista kaupallisista ehdoista poikkeavia liiketoimia lähipiirin kanssa.

Laskennalliset verot

Yhtiö ei ole kirjannut tilinpäätökseen laskennallista verovelkaa tilinpäätössiirtojen kertymistä.

Muut laadintaperiaatteet

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Saimaan kanavalla ja Saimaan vesistöalueella peritään alennettuun yksikköhintaan perustuva maksua. Alennetusta yksikköhinnasta yhtiölle aiheutuvat tulonmenetykset korvataan valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta. Saatu korvaus (Saimaan hintatuki) sisältyy liikevaihtoon.

Tuloslaskelman liitetiedot

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
1. Liikevaihto		
Luotsaustuotot	36 714 897	34 565 634
Saimaan määräraha	3 478 168	3 445 958
Muut tuotot	98 784	71 156
Yhteensä	40 291 850	38 082 748
2. Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 440 229	-1 321 608
Ulkopuoliset palvelut	-992 975	-1 031 831
Yhteensä	-2 433 203	-2 353 439
3. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-22 095 344	-20 729 453
Eläkekulut	-3 731 648	-3 565 468
Muut henkilösivukulut	-809 823	-885 360
Yhteensä	-26 636 815	-25 180 281
Toimitusjohtajan ja hallituksen		
Palkat ja palkkiot	-251 733	-317 608
Henkilöstön lukumäärä kauden lopussa		
Hallinto	21	19
Operatiivinen henkilöstö	319	311
Yhteensä	340	330
4. Poistot		
Aineettomista hyödykkeistä	-50 407	-37 638
Rakennuksista ja rakennelmista	-269 847	-320 242
Koneista ja kalustosta	-2 080 783	-2 833 649
Yhteensä	-2 401 037	-3 191 529
5. Liiketoiminnan muut kulut		
Henkilöstöön liittyvät kulut	-2 195 860	-1 943 764
Kiinteistökulut, vuokrat ja muut käyttömenot	-1 410 238	-1 153 522
Muut liiketoiminnan kulut	-1 725 721	-1 734 234
Yhteensä	-5 331 819	-4 831 520
Tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	11 700	9 000
Yhteensä	11 700	9 000
6. Rahoitustuotot ja kulut		
Muut korko ja rahoitustuotot	1 465	4 461
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1 704	-6 403
Yhteensä	-239	-1 942

Saimaan tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Luotsaustuotot	1 346 142	1 312 122
Muut myyntituotot	2 313	946
Saimaan hintatuki	3 478 168	3 445 958
Liikevaihto	4 826 623	4 759 025
Liiketoiminnan muut tuotot	411	14 695
Materiaalit ja palvelut	-88 336	-87 997
Henkilöstökulut	-3 653 206	-3 557 962
Poistot	-87 565	-248 528
Liiketoiminnan muut kulut	-997 897	-878 925
Liiketulos	30	309
Rahoitustuotot ja -kulut	-30	-309
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	0	0
Tilikauden tulos	0	0

Taseen liitetiedot

	31.12.2018	31.12.2017
7. Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	156 866	64 563
Lisäykset	7	92 302
Hankintameno kauden lopussa	156 873	156 866
Kertyneet poistot 1.1.	-55 889	-33 227
Tilikauden poistot	-27 181	-22 662
Kertyneet poistot kauden lopussa	-83 070	-55 889
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	73 803	100 977
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	312 085	312 085
Lisäykset	69 229	0
Siirrot keskeneräisistä	96 005	0
Hankintameno kauden lopussa	477 319	312 085
Kertyneet poistot 1.1.	-273 426	-258 450
Tilikauden poistot	-23 226	-14 976
Kertyneet poistot kauden lopussa	-296 653	-273 426
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	180 667	38 659
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	254 470	139 636
8. Aineelliset hyödykkeet		
Maa ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	697 341	697 341
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	697 341	697 341
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	5 099 775	4 942 895
Lisäykset	328 371	156 880
Siirrot keskeneräisistä	37 743	0
Hankintameno kauden lopussa	5 465 889	5 099 775
Kertyneet poistot 1.1.	-2 182 706	-1 862 464
Tilikauden poistot	-269 847	-320 242
Kertyneet poistot kauden lopussa	-2 452 553	-2 182 706
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	3 013 336	2 917 070

Vesialukset		
Hankintameno 1.1.	25 089 867	23 753 887
Lisäykset	802 091	1 489 038
Vähennykset	-59 813	-584 058
Hankintameno kauden lopussa	25 832 145	25 089 867
Kertyneet poistot 1.1.	-11 693 889	-9 690 868
Vähennysten kertyneet poistot	59 813	544 058
Tilikauden poistot	-1 749 577	-2 547 079
Kertyneet poistot kauden lopussa	-13 383 653	-11 693 889
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	12 448 491	13 395 978
Koneet ja muu kalusto		
Hankintameno 1.1.	2 009 114	1 754 379
Lisäykset	423 677	274 956
Siirrot keskeneräisistä	0	50 514
Vähennykset	0	-70 735
Hankintameno kauden lopussa	2 432 791	2 009 114
Kertyneet poistot 1.1.	-925 486	-707 830
Vähennysten kertyneet poistot	0	68 915
Tilikauden poistot	-331 206	-286 571
Kertyneet poistot kauden lopussa	-1 256 692	-925 486
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	1 176 100	1 083 628
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	191 219	538 985
Lisäykset	689 029	133 748
Valmiiden siirrot keskeneräisistä	-133 748	-481 514
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	746 500	191 219
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	18 081 768	18 285 236
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	4 800	4 800
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	4 800	4 800
Konserniyritykset		
Ice Advisors Oy, Helsinki		
Konsernin omistusosuus-%	60	60
Oma pääoma 31.12.	33 884	39 554
Tilikauden tulos	-5 670	-16 358
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 792 446	1 698 696
Saamiset konserniyrityksiltä	0	7 758
Muut saamiset	270 622	244 019
Siirtosaamiset	727 772	601 950
Yhteensä	2 790 840	2 552 424
9. Siirtosaamisten olennaiset erät		
Polttoaineen valmistevero	367 200	352 200
Kela-korvaus työterveyshuollosta	151 661	75 030
Muut erät	208 910	174 720
Yhteensä	727 772	601 950

10. Oman pääoman muutokset

Osakepääoma 1.1.	2 000 000	2 000 000
Osakepääoma 31.12.	2 000 000	2 000 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	10 033 796	10 033 796
Tilikauden vähennykset	-3 600 000	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	6 433 796	10 033 796
Edellisten tilikausien voittovarot	2 627 550	4 426 100
Osingonjako valtiolle	-1 100 100	-4 000 000
Yhteensä	1 527 450	426 100
Tilikauden voitto (tappio)	2 970 916	2 201 450
Oma pääoma yhteensä	12 932 162	14 661 346
Voitonjakokelpoiset varat	10 932 162	12 661 346

11. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero rakennuksista ja rakennelmista	-719 931	-644 608
Poistoero koneista ja kalustosta	6 330 126	6 215 309
Yhteensä	5 610 195	5 570 701

12. Vieras pääoma

Laskennalliset verovelat

Tilinpäätössiirroista	1 122 039	1 114 140
Yhteensä	1 122 039	1 114 140

Siirtovelkojen olennaiset erät

Jaksotetut henkilösivukulut	260 592	218 573
Jaksotetut lomapalkkavelat sivukuluineen	4 868 600	4 609 100
Eläkevastuuvelka	290 010	372 870
Tuloverojen jaksotus	113 579	232 736
Muut erät	483 936	356 453
Yhteensä	6 016 718	5 789 732

Vastuositoumuksia koskevat liitetiedostot

	31.12.2018	31.12.2017
Vuokravastuut		
seuraavan 12 kk kuluessa maksettava	470 292	515 154
myöhemmin maksettava	148 750	155 948
Yhteensä	619 042	671 102
Leasingvastuut		
seuraavan 12 kk kuluessa maksettava	10 879	11 695
myöhemmin maksettava	5 937	15 534
Yhteensä	16 816	27 229
Muut tilaussopimuksiin perustuvat vastuut		
seuraavan 12 kk kuluessa maksettava	849 241	104 473
Yhteensä	849 241	104 473

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto prosentti	=	$\frac{\text{liiketulos} - \text{rahoituserät} - \text{verot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	=	$\frac{\text{liiketulos} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{oma pääoma} + \text{korolliset velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Oman varaisuusaste prosentteina	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{poistoero verovelalla vähennettynä}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakkomaksut}}$
Nettovelkaantumisaste	=	$\frac{\text{korolliset velat} - \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{oma pääoma}}$
Maksuvalmius (Quick ratio)	=	$\frac{\text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakkomaksut}}$

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä säilytystavoista

Luettelo kirjanpitokirjoista:

Päiväkirjat	ATK-listoina
Pääkirjat	ATK-listoina
Käyttöomaisuuserittelyt	ATK-listoina
Tasekirja	Sidottuna kirjana
Tase-erittelyt	Sidottuna kirjana
Myyntireskontra	ATK-listoina
Ostoreskontra	ATK-listoina
Palkkakirjanpito	ATK-listoina

Tositelajit:

Palkkatositteet	1	ATK-listoina
Myyntilaskut	20001	Paperitositteina
Ostolaskut	30001	Elektroninen arkisto
Käteisostotositteet	40001	Paperitositteina
Matkalaskut	300000	Elektroninen arkisto
Maksutositteet	60001	ATK-listoina
Muistiotositteet	70001	Paperitositteina
Liitetietositteet	80001	Paperitositteina
Käyttöomaisuustositteet	90001	ATK-listoina
Suoritustositteet	150001	ATK-listoina
Pankkitositteet	200001	ATK-listoina

Tositteiden säilytystapa:

Tasekirjat säilytetään yhtiön arkistotiloissa pysyvästi ja muut kirjanpitokirjat sekä tililuettelo vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

Tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto ja muu kirjanpitoaineisto säilytetään arkistoituna yhtiön tiloissa arkistomapeissa vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jona tilikausi on päättynyt. Ostolaskut säilytetään elektronisessa arkistossa, jonka tietokanta on tallennettu järjestelmän toimittajan palvelimelle sekä CD-ROM-levylle.

4.6. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä ja tilinpäätösmerkintä

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Finnpilot Pilotage Oy:n tilikauden 2018 voitto oli 2 970 915,99 euroa ja jakokelpoiset varat ovat 10 932 161,74 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että yhtiö jakaa vuodelta 2018 osinkoa 18,75 euroa osakkeelta, yhteensä 1 500 000,00 euroa sekä varojen jakamista omistajalle sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta 2 000 000,00 euroa.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 7. maaliskuuta 2019

Seija Turunen, puheenjohtaja

Johanna Karppi

Markus Katara

Tuula-Riitta Markkanen

Petri Peltonen

Jouni Rätty, henkilöstön edustaja

Kari Kosonen, toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 7. maaliskuuta 2019

KPMG Oy Ab

Nina Öfversten, KHT